

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om förfarandet vid tilldelning av EU-miljömärke

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om förfarandet vid tilldelning av EU-miljömärke. Genom den föreslagna lagen

verkställs Europaparlamentets och rådets förordning om ett EU-miljömärke.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2011.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

I lagen om förfarandet vid tilldelning av Europeiska gemenskapens miljömärke (958/1997) finns bestämmelser om frågor som hänför sig till tillsättandet av det nationella behöriga organet enligt rådets förordning (EEG) nr 880/1992 om ett gemenskapsprogram för tilldelning av miljömärke. I lagen har Finlands Standardiseringsförbund SFS rf utsetts till nationellt behörigt organ.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Det föreslås att lagen om förfarandet vid tilldelning av EU-miljömärke upphävs och att en ny lag stiftas på grund av en ny EU-förordning om EU-miljömärket. Dessutom föreslås det att förvaltningen av miljömärkningen ska övergå från Finlands Standardiseringsförbund SFS rf till Motiva Services Oy.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 om ett EU-miljömärke trädde i kraft den 20 februari 2010. Miljömärkesprogrammet är en del av gemenskapens politik för hållbar konsumtion och produktion, som syftar till att minska de negativa

inverkningarna av konsumtion och produktion på miljö, hälsa, klimat och naturresurser. Den nya förordningen innehåller sådana ändringar genom vilka man strävar efter att förenkla och påskynda fastställandet av kriterier och göra det mera attraktivt för företag att ta märket i bruk.

Det föreslås att Motiva Services Oy utses till det nationella behöriga organ som avses i Europaparlamentets och rådets förordning från den 1 januari 2011. Genom att miljömärkningen kompletteras med andra produktpolitiska styrmedel skapas möjligheter att uppnå miljöpolitiska mål och öka tillgången till hållbara produkter på marknaden. Motiva Services Oy har expertkunskap i frågor som gäller energi- och materialeffektivitet samt offentlig upphandling och därför är bolaget lämpat att ansvara för de uppgifter som det behöriga organet har. Motiva Services Oy kommer även att få överta de nordiska miljömärkningsuppgifterna.

Eftersom det blivande behöriga organet kommer att vara en privaträttslig sammanslutning behövs det i lagen fortfarande bestämmelser om övervakning och granskning, avgifter, brott mot tystnadsplikten samt sökande av ändring.

3 Propositionens konsekvenser

Den föreslagna lagen har inte några konsekvenser för ekonomin eller myndigheterna. Genom den nya lagen eftersträvas en positiv miljöpåverkan eftersom de expertkunskaper som Motiva Services Oy har i energi- och materialeffektivitetsfrågor samt offentlig upphandling stöder miljömärkningsverksamheten.

Den föreslagna lagen har administrativa konsekvenser. De sakkunniga som ansvarar för miljömärkningen vid Finlands Standardiseringsförbund SFS rf, som för närvarande sköter uppgifterna som behörigt organ, övergår till Motiva Services Oy. Genom att organisera skötseln av uppgifterna kan kraven på verksamhetens självständighet och neutralitet fortsättningsvis garanteras.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid miljöministeriet. Miljöministeriet och arbets- och näringsministeriet påbörjade i november 2009 en utredning om hur man ser på miljömärkningsprogrammets utveckling och om ändamålsenligheten i det sätt på vilket de nationella uppgifterna inom miljömärkningsprogrammen är organiserade. Med utredningen som grund ordnades en workshop för olika intressentgrupper där man dryftade utvecklandet av märkningen. Propositionen var på remiss i oktober 2010. Utlåtanden begärdes av sammanlagt 13 organisationer. I anslutning till beredningen hördes arbets- och näringsministeriet, Motiva Services Oy, Finlands Standardiseringsförbund SFS rf, Konsumentverket, Finlands Konsumentförbund rf, Teknologiindustrin rf. och Finlands näringsliv rf. Remissinstanserna hade inga inläggningar mot förslaget.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1 §. Lagens syfte. Genom den föreslagna lagen genomförs Europaparlamentets och rådets nyaste förordning som gäller EU-miljömärket nationellt.

2 §. Behörigt organ. I denna paragraf utses Motiva Services Oy till det nationella behöriga organ som avses i artikel 4 i parlamentets och rådets förordning. Detta bolag uppfyller de krav på sammansättningens självständighet och neutralitet som anges i rådets förordning.

I paragrafen uppdateras dessutom hänvisningarna till språklagen och förvaltningslagen.

3 §. Granskning och övervakning. I denna paragraf föreslås det att miljöministeriet ges rätt att granska och övervaka Motiva Services Oy:s verksamhet som behörigt organ. Denna bestämmelse motsvarar i sak den gäl-

lande bestämmelsen. Genom ändringen byts endast det behöriga organets namn ut.

4 §. Avgifter. I denna paragraf rättas namnet Europeiska gemenskapen som ingår i den gällande bestämmelsen till Europeiska unionen med anledning av Lissabonfördraget som trädde i kraft den 1 december 2009.

5 §. Brott mot tystnadsplikt. Artikel 10.6 i rådets förordning innehåller en bestämmelse om tystnadsplikt enligt vilken det behöriga organet inte ska avslöja sådan information som det har fått tillträde till under arbetet med bedömning av huruvida en användare av EU-miljömärket följer grunderna för beviljandet av EU-miljömärket. I paragrafen ändras hänvisningen till den berörda artikeln i den nya förordningen som gäller EU-miljömärket. De nationella straffbestämmelserna kvarstår som förut.

6 §. Ändringsökande. I denna paragraf beaktas lagen om förvaltningsdomstolarna som

trädde i kraft den 1 november 1999. Hänvisningen i den gällande bestämmelsen om länsrätten ska ändras till förvaltningsdomstolen.

7 §. Ikraftträdande. I denna paragraf föreslås det att lagen träder i kraft vid ingången av 2011. Samtidigt upphävs den gällande lagen om förfarandet vid tilldelning av miljömärket.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2011. Förordningen om EU-miljömärket trädde i kraft redan den 19 februari 2010 och är i sig lagstiftning som ska tillämpas nationellt. Genom den föreslagna lagen fås de nationella bestämmelserna att motsvara det gällande rättsläget. Dessutom måste ändringen träda i kraft från ingången av år 2011, eftersom avsikten är att det nya behöriga organet ska börja sköta uppgifterna från denna tidpunkt.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Det mest centrala i den föreslagna lagen är att det behöriga organet byts ut. Finlands Standardiseringsförbund SFS rf, som skötte denna uppgift tidigare, ska bytas ut mot Motiva Services Oy. Dessa aktörer är inte myndigheter. Trots att det beviljande av EU-miljömärke som hör till det behöriga organets uppgifter delvis kan anses vara en offentlig förvaltningsuppgift, garanterar hänvisningarna, bland annat till förvaltningslagen och språklagen i förslaget 2 §, att de krav som grundlagen förutsätter i fråga om god förvaltning uppfylls. Lagen torde kunna stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om förfarandet vid tilldelning av EU-miljömärke

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

I denna lag bestäms om de frågor som gäller verkställigheten av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 om ett EU-miljömärke, nedan parlamentets och rådets förordning.

2 §

Behörigt organ

Det behöriga organ som avses i artikel 4 i parlamentets och rådets förordning är i Finland Motiva Services Oy.

Det behöriga organet ska i sin uppgift iakta förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003) till den del inte något annat följer av parlamentets och rådets förordning. I fråga om offentlighet för det behöriga organets handlingar gäller vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

På de personer som i det behöriga organet sköter uppgifter enligt parlamentets och rådets förordning tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt ansvar när de fullgör dessa uppgifter. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

3 §

Granskning och övervakning

Miljöministeriet har rätt att granska och övervaka Motiva Services Oy:s verksamhet som behörigt organ.

4 §

Avgifter

På de avgifter som uppbärs för ansökningar om tilldelning av gemenskapens miljömärke och för användningen av märket tillämpas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) i den mån tillämpliga bestämmelser saknas i Europeiska unionens lagstiftning.

5 §

Brott mot tystnadsplikt

Straff för brott mot ett förbud enligt artikel 10.6 i parlamentets och rådets förordning utdöms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om gärningen inte utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

6 §

Ändringsökande

Besvär över det behöriga organets beslut i ett ärende som gäller tilldelning av miljömärke får anföras hos förvaltningsdomstolen med iakttagande av förvaltningsprocesslagen (586/1996).

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 24 oktober 1997 om förfarandet vid tilldelning av Europeiska gemenskapens miljömärke (958/1997) jämte ändringar.

Helsingfors den 3 december 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Miljöminister *Paula Lehtomäki*